

Előfizetési ár:

Egy évre — — 4 forint.
Fél évre — — 2 forint.
3 óra — — 1 forint.
1 óra — — 40 k. azc.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal a „Csongrád” könyvnyomdájában, (Schwarz Ignác-féle há.)
bova a kéziratok és előfizetési pénzek is küldendők.

CSONGRÁD

TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos sor egyszeri beiktatása 10 kr., két hasábos 20 kr., három hasábos 30 kr. Legalább háromszor közlésnél a fele díj számítatik. Bélyegdíj külön 30 kr

Nyilttérben

minden egyes sor 20 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Kéziratok visszaszolgáltatására nem vállalkozik a szerkesztőség

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő:

DR. CSONGRÁDI GÁBOR.

EGYES SZÁM ÁRA IO KRAJ CZAR

Önkény uralom.

Még mindig „Erköcsi romlottság” című közleményünk hatása alatt állunk, még mindig az a gondolat foglalkoztatja elménket, hogy szabad volt-e egy alkotmányos országban a bosszu nemtelen fegyverével legyőzni az igazságot? és ha nem tudnók azt, hogy ki és kik voltak az árulók, talán megtudnánk barátkozni azzal a gondolattal, hogy a miniszter tévedésbe ejtetett, de midőn tudjuk, és ő merjük a szereplőket, — az ügyet — és az árulás indító okát, valóban megdöbben lelkünk sugalata hazánk jövő sorsa fölött és elvesztett reménynek tartjuk minden várakozásunkat, melyet hazánk alkotmányos fejlődéséhez kötöttünk és kérdezzük, hogy tartozik-e Csemegi akár Csongrád városának, akár a vármegyének, akár a kormánynak csak egy filérjével is, vagy számadással? Nem! Hogy ha tehát nem tartozik — véleményünk szerint — kilehetet volna esetleg mondani ellene a felelőséget, mert a kellő időben elmulasztotta be szedetni a bírság összegeket és a vizsgálatot elrendelni, hogy behajthatók lehettek volna-e a hátralékos bírság összegek? De elővizsgálat nélkül állásul felfüggeszteni, ellene a fegyelmi vizsgálatot elrendelni és versenyezni a föött, hogy a közigazgatási bizottság, vagy a miniszter tud-e több összeget kitalálni, mely vagyona bekebeleztesse, ez a brutalitásnak, az alkotmányserítésnek egy oly neme, melyet megtorolhatlanul a nemzet, — a közvélemény nem hagyhat, mert most már nem Csemegi személyéről, — ki megvetéssel fogadta a hatalmasok undorító eljárását, — hanem alkotmányunk megsértéséről van szó; mert a despoták nagy államában is biztosítva van az embernek a becsülete, ha teljes szolgálta lelkűséggel adózik urának! annál inkább biztosítva kell lenni annak nálunk, kik alkotmányunkra mindig büszkék voltunk; de vajon biztosítva van-e az? ha a hatalmasok csak azért, mert akit ők várnak nem megy feléjük, nem működik közöttük nem segít nekik elnyomni az igazságot, bosszuokot forralnak ellene, mink erre szintén azt feleljük, hogy nincsen!

Meggyőződésünk szerint alkotmányos országban az igazság elnyomására, a törvény kijátszására oknak lenni nem szabad és a hol ilyenek kerestetnek és a keresők büntetlenül menekülhetnek, az nem alkotmányos ország, hanem a zsarnokok birodalma, így fogjuk föl mink a Csemegi esetét, mert ami ma Csemegivel megtörtént,

az holnap megtörténhetik egy másikkal és bekövetkezhetik, hogy szabadon járnak a bűnösök és meggyaláztatnak az ártatlanok. Es hogy ez be ne következhessek, első sorban nekünk, a sajtó embereinek hivatásunk még a hatalmasok, még az általunk büszkeséggel említett magyar arisztokratia egyik tagjával, Gróf Teleki Géza volt belügyminiszterrel szemben is sikra szállni és követelni a nemzetül, követelni a közvéleménytől, követelni a nemzet képviselőjeitől, hogy védje meg a törvényt, védje meg az igazságot, mert azok szolgálnak alkotmányunk védbástyájául, milyen dolgokra lehet elkészülve a nemzet alkotmányos jogai gyakorlása alkalmából, ha elég egy minisztert azzal elámitani, hogy ez, vagy az a tisztviselő politikai multjához nem hű és akkor a miniszter okot fog kerestetni rá, hogy az illetőt állásától elmozdithassa, vagyona birtosítást rendeljen el és a hatóságok szó- és tárgyalás nélkül fogják azt foganatosítani, mink elhiszük, hogy a miniszteri változások más szellemet fognak behozni az ország kormányzásában, sőt örömmel constatáljuk, hogy a nemzet nagy reményeket fűz az új miniszterek hazafias működése elé, de azért a megtörtént és vázolt esetből folyólag szerzett tapasztalatainkra hivatkozva, kénytelenek vagyunk bevallani, hogy ha az ország politikai kormányzását illetőleg, az árulkodókba változás nem fog beállni, helyzetünk alkotmányos szempontból itélve nem fog megjavulni, miután pedig a nemzet joga és érdeke alkotmányában gyökeredzik, ha azt akarjuk, hogy győzzön az igazság! eltávolítandók a gyávák!

A községi párt öröme.

A községi párt közlönye a „Tiszavidék” április 6-án megjelent 6-ik számában egy cikket közöl, melyben azon alkalmából, hogy Szivák Imre országgyűlési képviselő a husvéti ünnepekre Csongrádra jött, azt állítja, hogy Csongrád város választó polgárai örömmel emlékeznek vissza azon napra, midőn 1887-ben Szivák Imrét újból megválasztották Csongrád város országgyűlési képviselőjévé, és hogy ünnepek tekintik azt a napot, mikor Szivák Imre országgyűlési képviselő Csongrádon megjelenik.

A „Tiszavidék” ezen, az igazsággal ellenkező közleménye kényszerít bennünket arra, hogy hallgatásunkat Szivák Imre ural szemben is megszakítsuk, — ha mindjárt ezáltal a községi párt örömét megzavarjuk is.

Az igazság az, s azt a községi párt szépitgetéseivel szemben szükség már egyszer

kimondani, hogy Csongrád város választó polgárainak egy része, nézetünk szerint nagyobb része, ma már egyáltalán nem büszke arra, hogy 1887-ben újból Szivák Imre ur választatott meg Csongrád város országgyűlési képviselőjévé, s egyáltalán nem tekintik ünneppé azt a napot, mikor Szivák Imre ur Csongrádon megjelenik.

Nem pedig, épen abból az okból, a miért a községi párt feje, s társai Szivák Imre urat ünneplik, hogy t. i. a városi dolgokba avatkozott és avatkozik folytonosan. Mert a választó polgárok azon része, mely Szivák Imre urnak újabb megválasztására, senem büszke, se pedig nem örül annak, ha Szivák Imre ur Csongrádra jön, azon véleményben van, hogy azok a csapások, melyek Csongrád városát az utóbbi három év alatt érték nem következtek volna be, ha Szivák ur azon feltételeket, melyektől Réti Ferenc, mint a községi párt elnöke az ő és a párt támogatását függővé tette, — melyek közt a földadó visszatérítési összegnek céljátóli elvonása is szerepelt — el nem fogadja és a város ügyeibe, vagy egy általán nem, vagy kizárólag a Réti Ferenc és társai által képviselt irányban folyik be.

A csongrádi szabadelvű párt azon vezéregyéniségei, kik Szivák urnak az 1885 év elején történt képviselővé választását keresztül vitték a Réti Ferenc által még 1885-ben megindított mozgalom ellenében, s arra, hogy intező befolyásukat fentarthassák soha sem kívánták s vették igénybe Szivák Imre ur támogatását. S ebből folyólag 1886. év utólján, mikor Szivák ur Csongrádon léte alkalmával a Csemegi Antal ur házánál összegyűlt választókkal a községi párt feltételeit közölte, ezek őt arra kérték, hogy a község ügyeibe egyáltalán ne avatkozzék, s különösen a községi szervezet megváltoztatására s a földadó visszatérítésnek a vízvédelmi céloktóli elvonására vonatkozó feltételt ne fogadja el. Mivel meggyőződésük szerint a községi szervezet változtatása évenként minden előny nélkül 12—14 ezer frt több kiadással terhelné a közönséget, a földadó visszatérítésnek a vízvédelemtől elvonása pedig, egy nagyobb árvíz alkalmával minden valószínűség szerint árvíz általi elöntést fogna előidézni.

S jölehet Szivák Imre ur azon ígérettel távozott, hogy a községi párt feltételeit nem fogadja el, mindamelllett azokat az 1887. év január 20-án Csemegi Antal urhoz intézett levelében már elfogadottnak jelentette ki; jölehet továbbá, hogy a földadó visszatérítési ügyben kelt megyei határozat ellen beadott föllebbezésben a törvényes indokok felsorolása után újból egész nyomtatókkal hangsúlyozták, hogy a földadó visszatérítésnek a vízvédelemtől elvonása esetén a legközelebbi árvíz alkalmával elfogóntetni Csongrád város határa; mindamelllett Szivák Imre ur közbenjárása folytán kelt ministeri határozat által, a földadó visszatérítésre vonatkozólag hozott községi

és megyei határozat jóváhagyatott, s ez által Csongrád város balsorsa megpecsételtetett; mivel mint előre volt látható, a földadó visszatérítés más célra használtván fel, a gátak javítása, erősítése és az árvíz elleni védelem előkészítése költség hiány miatt elhanyagoltatott. S ennek okozata-kénk, mint előre láttuk, s már 1887. év elején ismételten megmondottuk Csongrád város határa a legközelebbi — 1888. évi — nagyobb árvíz által elöntetett.

Csongrád város határterületének árvíz általi elöntése pedig nemcsak számos birtokost juttatott az elpusztulás útjára, hanem ezen felül még azt is maga után vonta, hogy magának a városnak megvédésére is majd 100 ezer frt költetett el, s hogy a városra egy 70 ezer frtba kerülő körgát kiépítése parancsoltatott rá.

De nem örülnek Csongrád város polgárai s illetve birtokosai Szivák ur Csongrádra jövetelének meg azért sem, mivel jölehet az árvíz általi elöntés után Gr. Károlyi Sándor ur által a Csongrád — Sövényházi Armentesítő társulat megalakítása ügyében Bpestre összehívott értekezleten ugyanés Szivák Imre urnak támogatásával állapított meg az is, hogy a társulás feltételeinek megállapítása végett Gr. Károlyi Sándor ur által Csongrádra 1888. év június 26-ára összehívott közgyűlésre nem az érdekelt birtokosok, hanem a községi közgyűlés kiküldöttjei, s illetve Réti Ferenc és társai hivattak meg: mindamellett ezen gyűlésre Szivák Imre ur sem személyesen meg nem jelent, se pedig kebel barátja Réti Ferencet ki nem tanította és nem kötelezte arra, hogy az egyesülés illetve társulás feltételei gyanánt, ha egyebet nem is, legalább azt kösse ki, s vétesse jegyzőkönyvbe amire a törvény is új mutatást ad, hogy t. i. „a gátaknak egyenlő biztonságot nyújtó méretekben való kiépítésére szükséges költségek az új társulatba bevonandó érdekeltségek mindenikének külön terhét képezzék.“ S mert ez elmulasztatott onnan ered az, hogy az épített gátak költségeit épen úgy viselik a Csongrádi birtokosok, mintha gátjaik nem lettek volna.

Az ekként elhibázott társulás folytán reánk rótt és még reánk néző elviselhetlen

terhekkal szemben azzal biztat ugyan Szivák Imre képviselő ur bennünket, hogy amennyivel most többet kell fizetnünk, mint amennyi a mi terhünket képezné, azt majd az árter fejlesztés és osztályozás után vizsgáljuk; ez azonban sovány vigasztalás, mivel akkorra már nagyon sok mostani birtokos megszűnik birtokos lenni, tönkre megy a nagy árterti költség miatt.

A dohánypalántás melegágyak gondozása:

Hogy elegendő és jó gyökeres palántával rendelkezünk, elmulasztatlan szükség van arra, hogy a melegágyak tapintatos szorgalmas megfigyelésben és odaadó gondozásban részesítenek.

Amint a melegágyak ellettek készítve és néhány napra betakarva, következik a kikelés előtt már a gyöngye öntözés; ezt mindannyiszor a lehető legnagyobb óvatossággal kell megtenni. — Vigyázni kell, hogy az öntözés sűrű rostélyu locsolóból vékonyan és mindég langyos vagy állott vízzel történjék. — Minden keménytermesztű vizet kerülni kell a locsoláshoz való használatra és ha ezt nem tudnánk mással pótolni, ei ne mulassuk azt felforralni és csak így használni, mindig langyosan 18—20 foknyi „Reaumur“ mellett.

Miután a kelés megindult, még ovatosabbnak kell lennünk az öntözéssel.

A kádak vagy hordók, melyek a melegágyak közelében arra a célra vannak felállítva, hogy azokba a viz állott legyen, ezekbe trágyaleveleket keverni semmi szín alatt el ne mulassuk.

Az öntözendő vízbe a régi dohánykertészek is szoktak némelykor valami trágya vegyületet használni, de ők ezt mindig csak inkább a rovar pusztítása céljából szokták gyakorolni; ők ilyenkor tyuktrágyát, vagy más apró marha trágyát használtak, mi mindenesetre igen hasznos dolog volt, mert az ilyen baromfitrágya majdnem a guónoval vetekedik, ők a rovarnak vélték ártani, de ezzel csak a palántának használtak, amennyiben az annyira épült és hirtelen gyarapodott, hogy a rovar nem

birt véle és így ők azt rovar pusztító szer-nek használták; de különben van is, különösen a liba- és tyuktrágyában olyas valami a mi egyes apró rovarokat el is pusztít; tehát ennek a használata minden körülmények közt jó.

Legyen az öntözendő langyos vízben, mely ha lehet, folyó- vagy álló esővízből származott, folyton trágyalé keverék. — A ló és szarvasmarha-istálló hidlása alatt levő trágya nedve is alkalmas, amennyiben abból könnyen lehet meríteni és az öntöző vízbe bele keverni; a tiszta juhtrágya is igen alkalmas. A melegágyakat mindaddig, míg érzékeny hideg van, folyton betakarva kell tartani, csak alkalmasb, enyhébb idő tájban gyakran szellőztetni, ha azután az idő annyira enyhül, hogy dér és fagytól nem tartunk, folyton nyitva tarthatjuk a melegágyakat.

A takaró úgy legyen alkalmazva, hogy az a gyékény, vagy másnemű haszura a növényt ne érintse, hanem legyen közte folyton egy bizonyos ür, nehogy az a gyenge növénykét sértse és levegőjétől megfossa. Ez ott, ahol a melegágyak körül vannak rá-mázva, könnyen eszközölhető, amennyiben néhány léczet alkalmazunk a rá-mák felett és azokra fektetjük a takarót, mivel azután így elég ür marad és a növénykék sem levegőtől nincsenek elzárva, sem pedig a takaró a növényt nem érinti és nem sérti meg. — Bár minő gyommentes földre lett elvetve a mag, mégis mindég nagy gondot kell fordítani a melegágy gyomlálására és arra vigyázni, hogy azt a gyom meg ne lepje és a mint csak mutatkozik, azonnal lássunk hozzá azt elpusztítani, mert mondom, bárminő tiszta földre lett elvetve a mag, de azért mindég gyom fog akadni, ezt tehát pusztítani kell.

Ha a melegágyak sorba lettek bevetve akkor a gyomlálás is igen nagyon meg van könnyítve, mert a sor közti gyomot egész bátran kihúzgalhatjuk a nélkül, hogy a dohánypalántát megsértenénk, a mennyiben a sorok közt palánta nincsen.

A midőn a sorközök ki lettek gyomlálva, igen kényelmesen hozzá nyulhatunk a sorban levő gyom kihúzgalásához, amennyiben ujainkat a sorközti ürestérben kön-

A „CSONGRÁD“ TÁRCZÁJA.

Angolosan.

Éjfél volt.

Sára bevégezte teendőit; az ezüst evőeszközök a porcellán edények elzárva, az ablak függönyei lebecsajta voltak, eligazítá tehát fekhelyét, hogy a nap fáradságai után kényelmesebben kipihenhesse magát.

Az uri lak, hol szolgálatban állott, angol hon-északi részének egy jártabb országutjára hajolt. — Sára vidám dalt dalogatott, miközben uradjének újabb szerencséje felől őszinte jó szívtűséggel gondolkozott. — Az uri lak néhány nap előtt eladott, az ő szolgálatának ideje kitelt. Bérém kívül szép ajándékot és igen jó bizonyítványt kapott, s így gondtalan pillantott a jövőbe. Majd akad számára hely.

Ekkor hirtelen és váratlanul megnyílik egy rejtett ajtó, s egy deli termetű, csinosan öltözött férfi állott a meglepett lány előtt.

— Istenem, Istenem! Irgalom! — kiáltott fel Sára ijedten, — könyörüljön rajtam s ne gyilkoljon meg.

— Kedves gyermekem! Siess uradhoz és jelemd neki, hogy Melmort lord itt vagyok.

— Melmort lord, Melmort lord! — hebegé Sára még mindig ré megve, — tehát ön — — —

— Mit akarsz gyermekem, miért nem sietsz?

— Tehát ön nem rabló!

A lord felkacagott s zsebéből egy erszényt vett elő, melynek hálózatán át arany és ezüst pénzek csillámlottak.

— Ez rabló? Nem, gyermekem, az nem vagyok. Titkos ajtón jöttem az igaz, ide! de annak kulcsát urad saját kezei juttatták hozzám. Siess hát hozzá és jelemd be.

— Uradnak?

— Természetesen.

— Uradnak, Stampson asszonynak?

— Igen ő neki.

— Uradom nincs itthon. Elutazott.

— Ugy? Akkor White Hauseba ment. Isten veled gyermekem! máskor ne ijedj meg, ha jövök, s ne gyamits rablót, ha Melmort lordot ismét látod. E szavak után a lord megfordult és távozni akart.

— Uram, uram! — kiáltott utána Sára, — Stampson asszony nem White Hauseba, hanem Londonba ment.

— Londonba?

— Igen Londonba. E házat itt eladta.

— Azt tudom tnyűnköm vette meg számomra. S mit akarhat Stampson asszony Londonba?

— Amit szép és fiatal özvegyek akarni szoktak: férjhez menni.

— Férjhez menni? Te tréfálsz gyermekem.

— Semmi tréfa, férjhez megy, azt is tudom kihez: Simple urhoz, egy gazdag kereskedőhöz.

— Ahhoz a kövér emberhez, aki már az ötvenen is túl van, — akinek az orra vörösebb mint az a néhány hajszál fején?

— Igen, uram, ahhoz a rezes orru emberhez, kinek Londonban két háza, a vidéken pompás nyaralója van, s akinek hajói mindkét Indiát látogatják.

— S nem hallottad, hogy uradnak más ismeretsége is volna?

— Ah, igen, egy fiatal ur is udvarolt neki akit — ha nem csalódom, — Arthurnak hívnak — —

— Igen Arthurnak hívják.

— Az a fiatal ur, mint mondják, szerette uradmet, ki viszosozni is látszott e szerelmet; ámde mert az ifju, oly szegény volt, hogy a legszerényebb tisztai állásra sem lehetett kilátása, e mellett Stamp-

son asszonynál három évvel fiatalabb is volt, uradom számíthatni kezdte a fiatal emberek pazarlásait, hiúságait, csapodárságait s végül arra az eredményre jutott, hogy ha Arthurnak adja kezét, vagyona rövid időn felenyire fog apadni, míg ha a nálánál jóval korosabb Simple urat választja férjéül, jövedelmeit megtízszerezheti.

— Ha ha ha! Stampson asszony jövedelmei megtízszerezni akarja?

— Igen uram. Egy órával ezelőtt elutazott; azóta már Londonban lehet; hol néhány nap múlva egyike lesz a leggazdagabb s egyszerűs mind legszebb uradoknak. — Oa ismeri uradmet, s bizonyára osztani fogja véleményemet?

— Hogy hívnak téged, gyermekem?

— Sárának, szolgálatjára.

— S ugyan mi a te véleményed urad ezei elhatározását illetőleg? Miként ítélsz felette? Ha a ő helyzetében volnál, te is ugy cselekednél? Ha egy férfi, miként Arthur, felajánlotta volna neked szerelmét és te viszonznád azt: vajjon te is elhagyád őt, hogy kezedet egy gazdagabbnak nyujtsad? Többre becsülnéd a harminc évvel öregebb kereskedő vagyonát egy életvidor ifju szerelménél, ak lábaihoz borulva vallaná be, hogy szeret, s kinek te adtad volna a kulcsot bizonyos rejtett ajtó megnyitásához?

— Ah istenem! Talán ön azon — — —

— Te nem felelsz a kérdésemre Sára?

A lány hallgatott; de földre sűtött tekintete, arcának pirja eléggé bizonyítja, hogy az ő szíve inkább a szerelemnek, mint a vagyonnak itél a győzelmi babért.

— S most, mond meg gyermekem, hogy saját házamban, azon házban, mely néhány nap óta tulajdonom, kaphatnék-e valami vacsorát?

(Vége köv.)

nyen mozgathatjuk és félannyi erővel és munkával fogjuk azokat gyomlálni, mint a szórva vetett melegágyakat. — Ha a sorvetésnek semmi más előnye nem volna, akkor is megérdemelné, csak a gyomlásnak könnyebb eszközölhetése szempontjából is, hogy a magot sorba vessük. — De mennyi más hathatós előnye vannak.

A midőn a melegágy tisztára ki van gyomlálva, az üres sorok fel vannak lazítva nedvesség és szabad levegővel bírnak nincsenek beékelve, nincsenek úgy összeszorítva, mint a szórva vetett melegágy palántái, szabadon nőnek és gyökereiket kényelmesen terjesztik; ilyen erős voltánál fogva sem féreg, sem rovar könnyen nem bír vele és a mi a legtermészetesebb, hogy korábban és erősebb palántával rendelkezünk és ez, azt hiszem olyan fontos és lényeges körülmény, mely megérdemli, hogy a sorvetés csekély fáradságát reáldozzuk, mert költséget úgy sem igényel. — Miután a melegágyon a palánták négy-öt levélkébe jönnek, és ha azok túl sűrűnek mutatkoznak, ki kell a feleslegeket húzni és elkészített, jól megölt üres helyekre dugdusni. — Átdugdosott állapotokban ezeket is gondozni kell, lecsolni és hideg időben be is takarni és azokból így kitűnő, erős és nem sített palánta válik, melyet kérek figyelembe venni; a netáni magnóvényeket ilyenekből alkalmazni a legjobbnak mondhatom.

Kukás.

Sok bába között elvesz a gyermek.

Midőn a „Tiszavidék” felelős szerkesztője, négy tanító társával és 8 kubikos ember segítségével óhajtott kiadományt a lapot és addig nyomták, hogy lapjuk 6 dik száma szerint az utója is „Funerátorok” kezébe került, meg se gondolhatta, hogy a nyomok egyike után sikerült nekik megszerezni szerkesztő bizottságunk elvi megállapodásait tárgyazó jegyzőkönyvet és annak ősmintéje után nemcsak tájékozottságot szereztünk magunknak a lap célja és alapelveiről, hanem azon indokból, mert lapunk programjának keretébe tartozik a világossá. Kedv. kötelességet teljesített, midőn a jegyzőkönyv nyilvánosságra hozatala által a „Tisza virág” céljairól az olvasó közönséget fölvilágosíthatjuk.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

felvett Csongrádon, 1890. évi mártius hó 12-én a „Tisza virág” című lap szerkesztő bizottságának Hürösög Ferkó, Kecse Imre, Szilvássy János, Farkó Dóli, Kerge Ferke, Kereszt Tóbiás, Kajsza Sándor stb. tagok, felelős- és társszerkesztő jelenlétében tartott értekezlet üléséről.

1. szám. Elők megnyitónak jelenti ki az ülést és fájdalmasan eszteli a kellemetlen híreket, hogy a „Csongrád” című lap fokozatosan halad a párt tekintélyét romboló munkájában és a napokban már több párttag által interpelláltatott, hogy miért nem igyekezik a lap visszavenni a „Csongrád” emberit.

Előnk eszmecsere és kesergő kifejezések után határozatba ment, hogy utasítatik a felelős- és társszerkesztő, miként mellőzve minden kiméletet és tisztességet, a szerkesztő-bizottság támogatása mellett a lapot töltsék be olyan cikkekkel, melyek a lap eredeti intenciójához méltóan eltakarjanak minden bűnt, mely a szerkesztő bizottság és a párttagokra szorít és hátráltat reá azokra, kik bűnös szemlései voltak az eddig elkövetett garázdálkodásoknak és amennyiben a társszerkesztő arra alkalmas nem volna, elvárja a bizottság arra önként jelentkező Hürösög Ferkótól, hogy ősmert bátorságával megfog tenni mindent, mi a lapot megillető nívóra emelendi.

2. szám. Felelős szerkesztő panaszként említi föl, hogy neki már a belvárosban nem akarnak hinni, mert ott azt beszélnek az emberek, hogy tőlük fizetésének a város érhető évenként 300 forinttal történt fölemelése, hálás előismerése azon jutalomnak, melyet Hürösög Ferkó a Lévai örökösök pénzéből azon az uton kapott, hogy felelős szerkesztő atya felejtette az árwapénztárba befizetni a néhai Bagi József által megvett Lévai örökösök birtokának, kezéhez lefizetett vé elárát, mit ha megcselekedett volna, Hürösög Ferkó nem juthatott volna a Lévai örökösöket megillető 5400 frthoz,

melyből az örökösöknek csak 900 frtot juttatott. Ezen kívül nem akarják neki elhinni, hogy ő mentette meg a belvárost a kitelepüléstől, mert találkoznak ott egyesek — pedig az egész közönség között csak 5 követválasztó és 30 irni, olvasni tudó egyén van, — kik visszaemlékeznek arra, hogy Csemegi polgármester még 1877. évben kifejtette, hogy vizsábályozási, tehát állami érdekből fűnn kell tartani a belvárost, mert az sarkantyuját képezi a 84 és azon alóli tiszai átmetszéseknek és annak elpusztulása az említett átmetszések kiképzésének reményét nemcsak tönkre tenné, hanem a Tisza folyása más irányt nyerne és emlékeznek arra is, hogy ugyanakkor felemlítette nevezett polgármester azt is, hogy ha az említett nagy fontosságú állami érdekek biztosítása nem követelné is a belváros főtartását, Csongrád város közönségének zöme nem adhatná az apagyilkossághoz hasonló cselekményre szavazatát, mert tagadhatatlan hogy az említett belváros, mint ő városból fejlődött ki Csongrád.

Határozat:

Sajnálattal veszi tudomásul a bizottság a felelős szerkesztő fájdalmas panasztát, és midőn felajánlja támogatását a szerény, de becsületes belváros lakosság további ámitására, egyúttal elvárja a szerkesztőtől, hogy mint az ámitás nagymestere, vegye igénybe tudományát, és működjön — dolgozzon továbbra is a párt érdekében, mert a párt érdekében szoros összefüggésben áll az ő érdeke is, ami pedig a Lévai-féle pénz ill. utasítatik, hogy miután már most ő is városi képviselő lett, tehát a legelső közzgyűlésbe tegye meg az indítványt, hogy a város szegény népére kirótt 5400 frtot fizessék meg az örökösök miután arról azoknak is van tudomásuk; — azon reményének ad még a bizottság kifejezést, hogy a főszerkesztő ur hazafini lángoló szeretete és őmérteties büszkesége által ösztönözött, módot és alkalmat fog találni, hogy az említett összeg a városi pénztárba a közönség javára mihamarább befizetessék, a főszerkesztő ur ezen határozat ellen fellebbezését jelentette — be.

3. szám. Elők jelenti, hogy biztos kufforrásból merített adatok alapján meggyőződött arról, hogy a szabadelvű párt tudomásul bír azon visszaélés-kről, melyek Csongrád kormányzata körül kifejtődtek, és a legcsekélyebb részletig ősmert a vizsgálati eljárást, — miután a párt nagy fontosságú érdeke — az, hogy az eltulást támogatók tudós működését a párt a maga részére továbbra is megtarthassa, felkéri a bizottságot, hogy szavazzon bi almat az eltulók nagymestereinek, mert a pártnak meg kell becsülni a párt oszlopos tagjait védelmező jó barátokat; — több oldalról emelt föl szólalás alapján ezután általános tagban megismerteti elnök oszlopos tagjainak gyarlóságából származott tévedéseit, nevezetesen Kis Mátyás kunszentmártoni lakos részére a községi bíróság által még 1889 évi szeptemberben behajtatott 10 forint, októberbe a behajtott összeg alprörösnek visszadatott, október végével azonban ismét behajtatott, és a f. év január hóban a szomszédságba találtatott meg a behajtott összeg, akkor — midőn a fölpörös panaszt emelt, és az alprörös nyugtatvánnyal igazolta a lefizetést, és miután a vizsgálat oly ügyesen vezetett, hogy alpröröstől a nyugtatvány elvétele folytán a gyarlóknak még a fejük sem fájt meg, reményeségük lehet ahhoz hasonló szerencse fogja őket más esetből is érni, de van még ennél egy csinosabb eset is, egy pár tanácsos jó barátunk és oszlopunk, a város részére közmunkaváltásági címen nagyobb összegeket szedett — be, és azt jó részben igen ügyesen el is költötték, miután a behajtás sem megszavazva sem engedélyezve nem volt, de különösen, mert az elkötése igen ügyesen történt — a rossz bíró és jegyző, szegény embereket följelentette, és a vizsgálat ezen ügyben is — oly ügyesen vezetett, hogy a följelentő jegyző lett ideiglenesen kiakolbolitva, nehogy a vizsgálat megbiúsítsák, tanácsos barátaink pedig fölmentessék, de hasonló aprólékos dolgokkal nem óhajtván a szerkesztő bizottság türelmét igénybe venni, mert miát mondá — lesz még arra különben is elég idő, mert olyan rosszak az emberek, hogy a téglágetőnél csak 8-10 élőfa vágatott ki, és hasznos tárgyak készítették belőle nevezetesen szánkók és rudak; már azt is megtudták és irigykednek érte, és most kezdik kutatni, hogy hova lettek a vízvédelemből kimaradt szalmakazalok, és egyéb anyagok, sőt még a homokbánya kibányásztatásából befolyt összeget is kutatják, de van még ezenkívül is sok minden aprólékos bajuk az ősmert rossz embereknek, tehát ha majd azokat is napfényre hozzák, akkor foglalkozzék azokkal a bizottság, most csak arra kéri a tagokat, szimatoljonak és hallgassanak, majd a lap elvégez mindent, mert a sajtó nagy hatalmát tagadni nem lehet, ezzel az ülés berekesztetvén a jegyzőkönyv hitelesítettett.

Hitelesítette

Jegyzette

Hürösög Ferkó előnk. Kecse Imre jegyző.

Záró d é k:

Ti kedvelt szolgálk elég jó és figyelmesek voltatok megállapodásaitokat velünk tudatni, midőm kijelentjük, hogy örömlök telik bennetek, jegyzőkönyveteket kiadtuk kedves szolgálkunknak Budaörfi Lojtkónak.

Kelt székvárosnakba a Kurcaparton.

Sulimán m. k.

Ali m. k.

Utóirat:

Üdv. néktek Allah szolgálk, köszönet sziveségtekért, nekem is örömem telt a fiúkök ügyességében, de tanácsolom, hogy vigyázzanak a Funerátorokra, mert belemártják őket a — — — ba, azért jelen jegyzőkönyv bekebelezés végett a párt öálkodó tagjának Zsigunak kiadatik. Km.

Budaörfi Lajko m. k.

Jelen jegyzőkönyvben foglalt adatok, Funerátorokkal történt közlés után egy e célra nyújtandó lapra bekebelezetmi rendeltetnek.

Zsigu telekkönyves.

H I R E K.

— Lapunk mult számával új évfolyadot kezdünk meg, tisztelettel kérjük azért az előfizetések megújítását s az előfizetési hátralékok beküldését.

— Lapunk felelős szerkesztője tegnap f. hó 12-én avatott fel a szokott ünneplésséggel a bpesti m. kir. tudományos egyetemen a jogtudományok tudorává.

— Halálozás. Diamant Manó lapszerkesztő kedves testvére: Dr. Cukermann Sománé szül. Diamant Lujza életének 28-ik évében f. évi ápril hó 8-án este 10 órakor Szentesen, néhány napi szenvedés után elhunyt. Béke nyugodjék hamvain!

— A sorozás városunkban tegnap vette kezdetét, az eddigi vizsgálat eredménye csekély.

— Riadalom. Husvét elő napján mejdnem szörnyű szerencsétlenség színhelye lett a piactéri nagy templom. Az isteni tisztelet alatt ugyanis a Jézus koporsójának terítője szikrát fogott a fölötte égő gyertya lángjától, mely ennek következtében aztán lobott vetett, iszonyu tolongás támadt az ájtatoskodók közt, kik rémülten mind a kijárat felé tödultak, hogy menekülhessenek, akik között akadt egy oly csapodár falu legénye is, ki eltalálta magát kívülről kiáltani „dül a templom” melynek hallatára még nagyobb lett a rémület s még nagyobb a tolongás ugyannyira, hogy a kívülről álló hívek a templomba s ájtatoskodók pedig kifele igyekezve, néhány öreg asszonyokat is elgázoltak az egymás hátán tödülők.

— Csongrád nagyöztség. Nem város, csak nagyközség lesz jövőre Csongrád neve a hivatalos aktákon. A belügyminiszterium ugyanis a rég munkába vett szervezési szabályrendelet újabb átdolgozást rendelte el, mert ugymond, a törvény csak rendezett tanácsú várost, kis- és nagyközséget ismer; Csongrád pedig az utóbbi kategóriába tartozik. A névcsereának azonban gyakorlati következménye is lesz: a rendezett tanács idejéből megmaradt s legtöbbször csak a gyors intézkedést bénító tanács intézményének eltörlése; mert nem a felelőség nélküli tanács, hanem az előjáróság — a bíró és jegyző — vannak hivatva a cselekvésre.

— Csongrád városának 1890-ik évre megállapított házostály- és házberadó kivetési lajstroma a szegedi m. kir. pénzügy-igazgatóság által jóváhagyván, f. évi ápril hó 7-ének d. e. 8 órájától kezdve, ugyan e hó 14-ének d. u. 6 órájáig a városi pénztári hivatal számtizsi helyiségében 8 napi közsemlére kitéve lemd s ott bárki által megtekinthető. Az 1883. évi XLIV. t. c. 5 §-a s illetve a pénzügyi közigazgatás szervezetének változtatásáról szóló 1889. évi XXVIII. t. c. 13. §-a értelmében azok, kik netatán ezen kivetés ellen felszólamlani akarnak; — és pedig 1. azon adózók, kik az ezutal kivetett adóemmel már a mult évben is megróva voltak, — a lajstrom kitételének napjától, — 2. azon adózók pedig, kik most a kivetett adóemmel ezen kivetési évben először rovatnak meg, adótarozásuiknak az adókönyvecskéikbe történt bejegyzését követő 15 nap alatt felszólamlásukat írásba foglalva a községi előjáróságnál benyújthatják.

— A halál torkából szabadult ki Köhn Mór kereskedő cselédje, a ki mult kedden vizért ment a Tiszára, s midőn gyerekes meggondolatlansággal a vízben uszkáló gaz után kapdosott, egysúlyt veszve a Tiszába bukott. A nagy ijedelemben is volt azonban még annyi lélekjelenléte, hogy midőn a víz felszínre dobta, kinyújtotta kezét, s azt egy ugyanott áldogáló, alig tíz éves leányka megragadván, a gondatlan pajtást kihuzta a biztos halál fenyegető torkából.

— Farkas Béla polg. isk. igazgató urat és nejét szül. Soblya Iona urnót rövid három hét alatt kettős súlyos csapás is érte. Alig temették hét éves

kedves Rózsikájukat, e hó elsején már ismét egy kisdéd gyermeküköt ragadta ki ölelő karjaik közül a kérielhetlen halál. — Találjanak vigasztalást a mélyen megsomorodott szülők serdülő kedvenceikben; s mély részvétünk mellett azon tudatban is, hogy korán elvesztett kicsinyeikben, az égből egy kedves angyalpár tekint le rájuk!

— A Vidre éri zargát ügye. Amint megbizható forrásból értesültünk, a ministerium s Vidre-éri zargáté ügyében aként döntött, hogy Csongrád város birtokossága a jelenben ép úgy, mint jövőre meg lesz mentve a belvizek pusztításaitól. Ugyanis a minister állandó zargáták felállítását rendeli el, mert ily állandó védművekre még a társulat megígért szilipjének kiépítése esetén is szükséges lesz; amennyiben a Pestmegyéből lefutó belvizek tavaszkor fenyegetők, s a magas tiszai vízállás mellett a szilip úgy sem nyitható meg. — Addig is, míg az állandó védművek elkészíthetők lesznek, kötelezi a minister a társulatot, hogy a felgyüti utnál levő zargátát alvágván, a felső szakaszon feltorlódot viz egy részét a Vidre alsó-csanyi szakaszába eresszele.

CSARNOK.

Husvétkor.

— Alkalmi beszély. —

Nem tagadom, s vajon miért tagadnám, hogy ez ibolya-csokorkát azok a hófehér kacókák, — Anna angyali kis kezei kötötték művészi csokorba, amit te oly különösnek tartál azért, mert oly nagyon örömet keblemen! S vajon mért tagadnám előtted, hogy Annától kaptam? Hisz ő mindenben rokonszenves velem, minden mordulata mutatja, hogy szeret és minden tetteivel igazolja irántami végtelen szerelmét. És imé, mi csodálkozni valót talál az abban, — ha amidőn nemhogy tagadnám, de egész őszintén megvallom előtted, — hogy ő drága művet Anna egy jelleg gyanánt illeszté zacóm gomblyukába, melyet most már, mint egy imádandó jellegét őrzök, vagy mint egy tölle kapott ereklyét.

— Ah, te hóból! Te mindent nagyok tartó: április (husvét) csokornak lett) boldogja!... Egy ibolya-csokrot oly nagyok tartani, plane husvétkor! amidőn nem csupán nekéd tűzött föl Anna oly szeretettel és hűvel, hanem sok, — más ömerőseinek. És, ha azok mind oly boldognak érznek magukat, mint te — s drága Anná s általad egy jellegként nevezet — ibolya-csokor miatt, ugy bizonyára már te, te „jelleg-hős“ nem jutottál volna e hitvány virágokhoz — letepe barátja kebeléről, nagy haraggal eléje dobá s féltékenységtől izgattan mondá: „nem jutottál volna hozzá s Annához s n t z é k e d d e l a körülötte rajjontól“

— Te pimasz! — kiáltott rá a jelleg-hős — hogy merészled letépni drága ibolyámat, melyet ő mily hűvel emelt síkához, mielőtt feltűné azt, edes szavak sottogás mellett, keblemre, s hogy merészalted eldobni, te féltékeny „husvéti birkák!“ — megragadva karját: előbb rántá s kendőjével areul dobá e szavakkal: „tudja-e lovagias kötelességét? Ha igen? tartás ahhoz magát s intéskedjék!“

— Párhaj! — Na, hisz erre is kész vagyok, kész drága jellegje jutalmának fejében, a legszigorubb párhaj-feltételek mellett is önnel Kövi ur a síkra állni; de ne bigyja ám, hogy husvétü öntözéssel! — Bozó gonyolódva, eltávozott.

Egy óra múlva Kövi megbízatása folytán segédei megjelentek Bozó Aladárnál, s kérdőre vonták, hogy mily jögon tépte le s dobta el, ellenfele virágait. És a legrövidebb idő alatti lovagias elégtételt követelték.

Bozó határozott válasza az volt „azon jögon; mert nem illethettek Kövit azon virágok, s nem hiheti azt, hogy Anna

azon virágok elhervasztására érdemesítette volna; mert én vagyok az a férfi, kit Anna szeret s nem ő! Kész vagyok kihívását elfogadni s másfél óra múlva az oszoki síkon, elégtétel-adásra megjelenni. Pisztoly-párhaj választva, a legszigorubb párhaj-feltételek mellett, — De vigyázzon, mert amint drága jellegjét letéptem, ugy fogom kitépni Anna szivéből még emléket is — fenyegetőzött Bozó.

Kövi, ellenfele ezen, valóban határozott választól kissé megszeppenve, a vér kezdett hidegtülni ereiben s alig érezte magát képesnek arra, hogy Annának tudtára adja barátjával szembeni kihívását. De végre is kitört benne az Anna iránti szerelem vágy s késznek érezvén magát Annákhöz sietni, értésükre adni lovagias eljárásának okát. Remegve s ijedten hebegte Anna lábainál:

„Drága Anna! Egyetlen Annám! — hűvel ragadta meg kezeit s odvá kérte — Az istenért! menten meg a véletlen haláltól, ragadjon ki egy féltékeny egyén kezéből, aki gyáván, így akar öntől megfosztani, így akarja hálójába keríteni önt, kinek tán eszébe sem lehet ő, aki a virágokat, melyeket öntől kaptam, „hitvány virág“-ként tépte le keblemről s dobta lábaimhoz, — így akarván, tönkretjütással, az Ön szerelmét, szívet megrabolni. Vegye ki kezéből a féltékenység bosszúfegyverét és menten meg a biztos haláltól, mert szerelméért hőndobog szívem.“

— Anna, drága Annám! válaszoljon nyiltan, melyiköket illethetnek jobban az Ön drága szép virágai. — melyikönek az a boldog férfi, ki az Ön igaz szerelmére érdemes, — melyikönek az a szerencse férfi, ki az Ön szívet bírja, szerelme oss-tály ré-rül jutott, — esdöleg könyörgött Gyözö s oly hűvel sorsítá kezébe, Anna kis kezeit, hogy önkénytelenül hinnie kellett Gyözö szerelmében. S most érezte először, hogy a Gyözö iránti igaz szerelem szivében lángra gyuladt s érezte kebiében a Gyözö iránti hűszerelm szárnyának gyengédfájó érintését.

— Melyikönek tehát az a férfi, kinek ezt mondja „szere-
retlek s tied vagyok, tied szívem, szerelmem s mindenem!“

Gyözö s szerelem legforróbb érzéséből hevülten emelte ajkához Anna hófehér, pizi kezeit s csókjaival halmozá el; mialatt egy örült szerelmet áruól pillantást vetve Annára s mint egy bálványon függött szüntelen zemei, Mire néhány perc eltelte után önkénytelenül elrebbent Anna ajkán is „szere-
retlek“ — s a végtelen szerelem mámorában emelte tündéri szép karjai közé, a még mindig lábainál téréplő szerelme isjút, s rebegte:

„Gyözö!!! te vagy az, kiért kedvos az élet és akinek szívetem, szerelmem s mindenem adtam — és virágtartója ből egy csokrot kivéve, megcsókolá s feltűzé Gyözö keblére, és kedvesen mondván:

„Ez igazolja melyitek érdemesebb virágaim elhervasztá-
sára És ott nálad a husvétü tojás, szerelmemre méltóho bizonyítékul s szerelmem megörökítése jeléül.“

Gyözö s mindenható szerelemtől fellélegve, elköszönt Annától, s boldogságtól áthatottan jelent meg a párbaira kitű-
zött órában a kies helyen, hol már ellenfele várakozott reá.

Ekkor Gyözö átnyújtá ellenfelének a csokorkát e szavakkal „ime Annától ismét egy csokor, az eltépett helyébe annak igazolásul melyikönek az érdemeltebb férfi virágai elhervasztására s bizonyítékul arra, kit illet és kit nem illethet az ő virágai. És itt e husvétü tojás szerelme bizonyítékul s ezek itt rajta szerelme megörökítése jeléül, — szolgáljonak Bozó ur tájékozásul.

Bozó megkövülve nézte a szép tojást s látta, hogy az „a
szerelem symbolomai“ alatt még Anna és Gyözö két-két kezdő-
betűvel voltak elég láthatóan s feltűzően ékítve, — mire rá-
mülten dobta el kezéből a pisztolyt s drohant, mialatt a segé-
dek befejezetnek nyilvánították a párhaj.

Melyből én a magam részéről azt a következtetést von-
tam le s ajánlom, hogy oda ne menjünk locsolni, hol azt szí-
vesen nem fogadják, nehogy úgy járjunk, mint Bozó, ki oly
leocsoltnak érezte magát husvétkor, hogy szónéklü hagya ta-
képnél a többieket. De meg is fogadta ekkor edsen, hogy
többé nem megy locsolni; mert ez okozta most is szégyenét,
melyet feledni soha sem fog.

— ch — a.

Szerkesztői üzenetek.

— D. S. Helyben. A „Tissavidék“ ama bico-
nyos „Ne autor ultra erejt dam Varga ne menj to-
vább s kapitáfidoál“ című közleményét mért hagy-
tuk szó nélkül? Ezt kérdi ön. Hát csak azért,
mert az a meggyöződésünk, hogy a „Tissavidék“
e jó tanácsot a saját maga helyes okulására hozta
fel, tudva lévén az mindenki előtt, hogy e becses
lap szerkesztéségi irodája ott van méltó helyén a
kaptafs mellett.

— Öngyásága B. I. urhölgynek Kestmárton.
Az ígért tárcs közlemény, öngyásága ígérétehez
képest elvárjuk, — mi előre is köszönünk.

— Emem Bpest. Köszönjük. Alkalmilag
hozzuk.

Hirdetések.

1880.—tk. 889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. jbiróság mint telek.
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy mkir-
kincstár mint végrehajthatónak Bori Albert
örökhatgyó végrehajtás szenedő elleni 220
frt 60 kr tőkekövetelés és minden járuléka
iránti végrehajtási ügyében (a csongrádi kir.
járásbiróság) területén lévő Csongrád vá-
ros határában fekvő a csongrádi 296. sztk-
ben foglalt (506, 507.) számú beltelekre
és házra az árverést 500 lrtban ezennel
megállapított kikiáltási árban elrendelte és
hogy a fennebb meg-ölt ingatlan az 1890.
évi május hó 6-ik napján délelőtti 9 óraker
a csongrádi kir. jbiróságnál megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiál-
tási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az
ingatlan becsárának 10 0/0-át vagyis 50 fo-
rintot készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz.
12. §-ában jelzett árfolyammal szamított és
az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a.
kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában,
kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-
küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX.
t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a
biróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1890. évi január hó
26 i' napján.

A csongrádi kir. jbiróság mint telek-
könyvi hatóság.

SZARKA, kir. jbiró.

A „CSONGRÁD“ KÖNYVNYOMDÁJA

CSONGRÁDON.

Elvállal minden, a

könyvnyomdászat körébe vágó munkákat,

ugymint:

díszes számlák, jegyzékek és tudósltó levelek, eljegyzési és esketési kártyák, izléses meghívók és tánczrendek, étlapok,
városi és községi hivatalos nyomtatványok;

ÁRJEGYZÉKEK, CIM-, ASZTALI ÉS NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK

táblás kimutatások, takarékpénztári mérlegek, időszaki és folyóiratok, hirdapok, művek, díszes kivitelü szalag aranyozások,

lpar és kereskedelmi körlevelek, ügyvédi és irodai nyomtatványok, levélpapírok és borítékok cégnyomással,

FALRAGASZOK stb. stb. minden szín és nagyságban gyors, pontos, izléses és jutányos áron.

Ugyanitt a

CSONGRÁD

című társadalmi heti közlöny részére előfizetések elfogadtatak, hirdetések felvétetnek.

Nyomatott a „Csongrád“ könyvnyomdájában.